

Lokálne systémovo významné banky a ich kapitálové vankúše

Apríl 2026

Zhrnutie

Jednou z úloh NBS je identifikovať banky, ktoré sú pre slovenský bankový sektor systémovo významné a určiť im kapitálový vankúš. Cieľom kapitálového vankúša pre lokálne systémovo významné banky (O-SII¹) je pokrytie rizík vyplývajúcich z ich významnosti pre lokálny finančný sektor a pre domácu ekonomiku. Spolu s ostatnými kapitálovými vankúšmi, najmä proticyklickým kapitálovým vankúšom (CCyB), kapitálovým vankúšom na zachovanie kapitálu (CCoB), prípadne kapitálovým vankúšom na systémové riziká (SyRB) vytvára dodatočný pilier odolnosti slovenského bankového sektora a posilňuje jeho kapacitu financovať domácu ekonomiku aj v scenári negatívneho vývoja.

Rozhodovanie o O-SII pozostáva z dvoch základných procesov, a teda dvoch samostatných rozhodnutí. Prvým je výpočet skóre bánk, na základe ktorého sa rozhodne o zozname O-SII. Druhým je rozhodnutie o výške kapitálových vankúšov pre banky, ktoré sú identifikované ako O-SII.

Na základe údajov k 31. 12. 2025 sa zoznam O-SII bánk v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím kvantifikovaným ku koncu roka 2024 nemení. Zmena vo výške kapitálového vankúša nastala v prípade Československej obchodnej banky, a. s. (ČSOB). Ide o zvýšenie kapitálového vankúša pre O-SII z 1,00 % na 1,25 %, ktoré súvisí s prebiehajúcou akvizíciou 365.bank, a. s. (365.bank) skupinou KBC. Kapitálové vankúše ostatných O-SII zostávajú na rovnakej úrovni, ako v predchádzajúcom rozhodnutí².

Zoznam O-SII bánk zostáva rovnaký

Zoznam O-SII sa určuje podľa výšky skóre jednotlivých bánk, ktoré sa počíta v dvoch krokoch v súlade s usmernením EBA³. V prvom kroku sa skóre vypočítava pomocou harmonizovanej metodiky a v druhom kroku pomocou národnej metodiky. Harmonizovaná metodika (prvý krok) je jednotná pre všetky bankové sektory EÚ a na výpočet skóre využíva 10 ukazovateľov. Národná metodika (druhý krok) stanovuje skóre bánk na základe 9 ukazovateľov, ktoré lepšie vystihujú špecifiká obchodných modelov slovenských bánk (Tabuľka 2). Vypočítané skóre v druhom kroku sa používa nielen na prípadné doplnenie O-SII zoznamu, ale tiež na stanovenie výšky kapitálových vankúšov jednotlivých O-SII.

Na základe údajov ku koncu roka 2025 prekročilo hranicu skóre 350 bázických bodov v oboch krokoch 5 bánk, ktoré tým boli identifikované ako O-SII:

- Československá obchodná banka, a. s. (ČSOB)
- Prima banka Slovensko, a. s. (Prima banka)
- Slovenská sporiteľňa, a. s. (SLSP)
- Tatra banka, a. s. (Tatra banka)
- Všeobecná úverová banka, a. s. (VÚB)

¹ Z angl. „Other Systematically Important Institution“ prekladáme ako lokálne systémovo významná banka podľa § 33a ods. 1 písm. c) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a inak systémovo významná inštitúcia podľa článku 131 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES.

² Rozhodnutie č. 2/2024 Národnej banky Slovenska z 22. apríla 2024 o určení výšky tlmiacej rezervy (vankúša) pre O-SII.

³ EBA/GL/2014/10 [https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/documents/10180/930752/964fa8c7-6f7c-431a-8c34-82d42d112d91/EBA-GL-2014-10%20\(Guidelines%20on%20O-SIIs%20Assessment\).pdf](https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/documents/10180/930752/964fa8c7-6f7c-431a-8c34-82d42d112d91/EBA-GL-2014-10%20(Guidelines%20on%20O-SIIs%20Assessment).pdf)

Kapitálové vankúše pre O-SII banky sa čiastočne menia

Výška kapitálových vankúšov väčšiny O-SII ostáva na aktuálnej úrovni, zmena je iba v prípade ČSOB. Hlavným dôvodom zmeny je akvizícia 365.bank belgickou finančnou skupinou KBC, významný nárast skóre ČSOB však nastal už ku koncu roka 2025. Po ukončení akvizície 365.bank sa systémová významnosť ČSOB výraznejšie zvýši. Úroveň kapitálového vankúša pre O-SII sa preto v prípade ČSOB navýši o 0,25 p. b. na hodnotu 1,25 %.

Výraznejšie zmeny vo výške skóre nastali aj pri VÚB a Tatra banke, nezakladajú však dôvody na zmenu ich kapitálových vankúšov pre O-SII. Celkové skóre v druhom kroku sa v prípade viacerých zvyšných bánk zmenilo. Poradie systémovej významnosti bánk sa však v porovnaní s minulým rokom nezmenilo a všetky O-SII zostávajú v tých istých intervaloch pre stanovenie výšky kapitálového vankúša pre O-SII ako v minulom období. Kalibrácia kapitálových vankúšov slovenských O-SII bánk zároveň spĺňa požiadavky vyplývajúce z metodiky ECB o minimálnych úrovniach kapitálových vankúšov pre O-SII.

Tabuľka 1

Kapitálové vankúše pre systémovo významné banky

Banka	Výška kapitálových vankúšov pre O-SII od 1. 1. 2026	Navrhovaná výška kapitálových vankúšov pre O-SII od 1. 1. 2027
Slovenská sporiteľňa, a. s.	2,00 %	2,00 %
Všeobecná úverová banka, a. s.	1,75 %	1,75 %
Tatra banka, a. s.	1,50 %	1,50 %
Československá obchodná banka, a. s.	1,00 %	1,25 %
Prima banka Slovensko, a. s.	0,25 %	0,25 %

Zdroj: NBS

Poznámka: O-SII – lokálne systémovo významné banky.

Slovenský bankový sektor disponuje dostatkom voľného kapitálu na financovanie domácej ekonomiky. Celková kapitálová primeranosť bankového sektora bola aj ku koncu roka 2025 na veľmi dobrej úrovni (21,2 % rizikovo-vážených aktív). Objem využiteľného kapitálu nad rámec kapitálových požiadaviek⁴ dosiahol ku koncu roka 2025 úroveň 1,7 mld. € (3,9 % rizikovo-vážených aktív).

⁴ Vrátane zohľadnenia požiadavky na MREL.

Príloha 1 - Legislatívny rámec

NBS má na základe § 33d ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o bankách) povinnosť určiť zoznam O-SII a od 1. januára 2016 tento zoznam zverejniť na svojom webovom sídle. Ďalej, NBS môže na základe § 33d ods. 6 zákona o bankách rozhodnúť o určení vankúša pre O-SII.

Na základe § 33d ods. 14 zákona o bankách má NBS povinnosť aspoň raz za kalendárny rok preskúmať určenie O-SII a výsledok preskúmania oznámiť príslušnej O-SII a Európskemu výboru pre systémové riziká. Toto rozhodnutie sa Bankovej rade NBS štandardne predkladá v mesiacoch apríl, resp. máj.

Na základe § 33d ods. 10 zákona o bankách, ak O-SII je dcérskou spoločnosťou globálne systémovo významnej banky (G-SII) alebo dcérskou spoločnosťou O-SII, ktorá je materskou bankou v Európskej únii a podlieha vankúšu pre O-SII na konsolidovanom základe, tak vankúš pre O-SII, ktorý sa vzťahuje na O-SII na individuálnom základe alebo subkonsolidovanom základe, nesmie presiahnuť nižšiu z týchto hodnôt:

- a) súčet vyššej z hodnôt miery vankúša pre G-SII alebo O-SII, ktorá sa vzťahuje na skupinu na konsolidovanom základe a 1 % celkovej rizikovej expozície vypočítanej podľa osobitného predpisu⁵,
- b) 3 % celkovej rizikovej expozície vypočítanej podľa osobitného predpisu⁵ alebo hodnota miery vankúša pre O-SII, ktorej uplatnenie na skupinu na konsolidovanom základe povolila Európska komisia.

Výšku vankúša pre O-SII teda efektívne obmedzuje buď limit na úrovni 3 %, alebo O-SII/G-SII vankúš materskej banky zvýšený o 1 p. b.

⁵ Čl. 92 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

Príloha 2 - Metodický rámec

Na preskúmanie O-SII používa NBS metodiku publikovanú v usmernení EBA, ktorá umožňuje proces identifikácie O-SII rozdeliť na dva kroky. Prvý krok spočíva vo výpočte skóre pre 10 indikátorov, ktoré stanovil EBA. Celkové skóre bánk sa vypočíta na základe stanovených váh týchto indikátorov, pričom hraničné skóre pre identifikáciu O-SII je na úrovni 350 b. b.

Druhý krok spočíva vo výpočte skóre pre 9 indikátorov, ktoré určila NBS. Jedná sa o tieto indikátory: celkové aktíva, retailové úvery a vklady, podnikové úvery a vklady, štátne dlhopisy, medzibankové pohľadávky a záväzky a kryté dlhopisy. Tieto indikátory lepšie odrážajú charakter systémového rizika v slovenskom bankovom sektore, pričom váhy indikátorov sú rozdelené proporčne medzi jednotlivé segmenty slovenského bankového sektora. Hranica identifikácie O-SII je stanovená na úrovni 350 b. b. Použitú metodiku (zoznam indikátorov aj ich váhy) uvádza Tabuľka 2.

Tabuľka 2

Indikátory na určenie O-SII v prvom a druhom kroku

Indikátory	Prvý krok - váhy	Druhý krok - váhy
Celkové aktíva	25,00 %	20,00 %
Hodnota domácich platobných transakcií	8,33 %	
Vklady vkladateľov súkromného sektora v rámci EÚ	8,33 %	
Úvery poskytované príjemcom súkromného sektora v rámci EÚ	8,33 %	
Nominálna hodnota OTC derivátov	8,33 %	
Cezhraničné pasíva	8,33 %	
Cezhraničné aktíva	8,33 %	
Pasíva v rámci finančného systému	8,33 %	
Aktíva v rámci finančného systému	8,33 %	
Zostatková hodnota emitovaných cenných papierov	8,33 %	
Retailové úvery		10,00 %
Retailové vklady		10,00 %
Podnikové úvery		10,00 %
Podnikové vklady		10,00 %
Štátne dlhopisy		10,00 %
Medzibankové pohľadávky		7,50 %
Medzibankové záväzky		7,50 %
Kryté dlhopisy		15,00 %

Zdroj: EBA, NBS

Poznámka: O-SII – lokálne systémovo významné banky, EÚ – Európska únia, OTC deriváty – mimoburzové deriváty, EBA – Európsky orgán pre bankovníctvo.